

12

**ДОМЪ ЗА
ИЗКУСТВО
И ПРОСВЪТА**

В. ТЪРНОВО

1933

Тъзи паметници, колкото и незатрогваще външно, сж не само емблема, но и резервоаръ на чистата душевна, наслада, идеализъмъ и себеотрицание за братски животъ.

И сега, когато ни предстои тъй полезна деятелностъ, нека първата ни крачка, която официално ще направимъ, да бжде пъленъ досекъ до тази душа.

Велико Търново, отъ кждето въ миналото е импулсиралъ духовния животъ на българското племе, „Царствено-престолень градъ“, когато по едно време е билъ центъръ на империя, която се е простираала отъ Бѣлградъ до Адриатическо, Егейско и Черно море;

Велико Търново, въ кулитѣ на което сж прекарвали плена си единъ латински императоръ — Балдуинъ I и единъ гръцки императоръ — Тодоръ Комненъ?

Велико Търново, съ двата си царствени акропола „Царевецъ“ и „Трапезица“, образувани отъ завоя на лакатушната съ дълбоки долове Янтра,

Велико Търново, съ фееричността на гледката нощемъ, когато засвѣтятъ въ тъмнината безчисленитѣ прозорци;

Велико Търново, съ Света гора, предаваща животъ и веселие съ тъмно-зелената си мантия.

И най-после, **Велико Търново**, прочутия градъ по курортнитѣ си околности къмъ кждето погледитѣ сж обърнати и за полезна инициатива, на първо време ще бжде крайно подходящо за нашата целъ да се отправимъ на първа среща въ единъ отъ най-милитѣ отъ тѣзи кжтове — с. Арбанаси.

Председателъ Недѣлко Каранешевъ
Секретаръ: Радославъ Радославовъ

I. Уставъ

„Домъ за изкуство и просвѣта“ въ гр. Велико Търново.

Утвърденъ отъ Министерството на Народното Просвѣщение
№ 2399 отъ 25/VI 933 г и отъ Министерството на Вжтреш-
нитѣ работи и Народното здраве № 7801 отъ 22/VI 933 год.

Цель.

§ 1. Дружеството има за цель:

а) Да сплоти ученитѣ, писателитѣ, художни-
цитѣ, архитектитѣ, скулпторитѣ, музикантитѣ, ин-
женеритѣ, археолозитѣ и журналиститѣ въ гр. Ве-
лико Търново и окржга.

б) Да действува въ самия окржгъ за вдълбо-
чавание на народното самосъзнание и за правил-
ното насочване на творческитѣ народни сили.

в) Изнамѣрване, откриване, запазване на на-
ционалнитѣ български изкуства и тѣхното проаги-
тирване между народа.

г) Да действува въ самия гр. В. Търново за
духовното му и културно повдигане, а сжщо и на
окржга.

II. Уредба.

§ 2. Седалището и управлението на дружеството се намира във гр. Велико Търново.

§ 3. Дружеството се управлява от избраното във общото годишно събрание на членовете настоятелство.

§ 4. Настоятелството се състои от председател, подпредседател, секретарь-касиеръ, домакинъ и трима съветници, а провѣрителния съветъ се състои от трима души.

§ 5. Всички образуватъ изпълн. съветъ на дружеството.

§ 6. Настоятелството има мандатъ за една година, също и провѣрителния съветъ има едногодишенъ мандатъ. Настоятелството и провѣрителния съветъ даватъ отчетъ предъ годишното събрание на членовете свикани редовно презъ м. януарий.

§ 7. Службата на настоятелството се заключава въ ръководството на дружественитѣ работи.

Председателя свиква и ръководи събранията и представлява на всѣкжде дружеството;

Подпредседателя замѣства председателя въ неговото отсъствие.

Секретаря държи протоколитѣ и ръководи кореспонденцията.

Касиера съхранява дружественитѣ пари, прави разходи съгласно решенията на настоятелството и

не може да държи у себе си повече отъ (500) петстотинъ лева.

Дружественигѣ пари се внасятъ на хранение въ Земледѣлската банка — В.Търново. За всички направени разходи касиера се снабдява съ оправдателенъ документъ приподписанъ отъ председателя.

Домакиня завежда имуществото на дружеството, а съветниците замѣстватъ отсъствающитѣ членове на настоятелството и то съ съгласието на председателя.

Службата на провѣрителния съветъ е да провѣрява дѣлата на настоятелството и отдѣлно на всѣки членъ отъ настоятелството.

Провѣрката трѣбва да става най-малко еднажъ на 3 месеца. Тя се извършва отъ всички членове на провѣрителния съветъ и отдѣлно отъ всѣки членъ на провѣрителния съветъ.

§ 8. Всички членове отъ настоятелството и провѣрителния съветъ сж солидарно отговорни за нанесенитѣ парични и материални щети на дружеството.

§ 9. Въ годишното събрание се изслушватъ отчетитѣ на настоятелството и провѣрителния съветъ, гласува се бюджета и се извършва изборъ съ тайно гласоподаване на настоятелството и провѣрителния съветъ. Въ случай, че дружеството престане да съществува, всичкия неговъ имотъ се предава на мѣсното читалище „Надежда“ на хранение до възобновяването на дружеството.

Измѣнение на устава може да става въ общи събрания съ болшинство $\frac{3}{4}$ отъ всичкитѣ редовни членове.

§ 10. Членовѣтъ на дружеството биватъ редовни и почетни.

§ 11. За почетни членове се провъзгласяють лица които иматъ заслуги за дѣлото на дружеството.

§ 12. За членове на дружеството се приематъ лица съ писменно заявление следъ като бждатъ приети отъ дружеството (настоятелството).

13. Дружеството си има печатъ и сребърна значка съ емблема „Изкуство и наука“.

III. Срѣдства.

§ 14. Дружеството се издържа:

а) Отъ членски вноски въ размѣръ 20 лева годишно събрани наведнажъ:

б) Отъ помощи и дарения отъ частни лица и учреждения.

в) Отъ приходи които даватъ изданията на дружеството и устроенигѣ въ негова полза съ негово съдействие сказки, изложби, представления, конференции, курсови и пр.

Основатели членове:

Недѣлко Каранешевъ, Никола Къневъ, архитектъ Карасимеоновъ, Ал. Пенчевъ, адвокатъ Сава Сжбевъ, Ангелъ Каранешевъ, Димитъръ п. Ивановъ, Н. Константиновъ, Р. Радославовъ, Райчо Казаковъ, Звезделинъ Цоневъ, Ас. Христовъ, Д. Багриловъ, Йорданъ Кулилиевъ, запасенъ подполковникъ Богданъ Ивановъ, запасенъ подполковникъ Хр. Тошевъ, Ал. Поповъ Димовъ, Хараламби Буровъ, Георги Алексиевъ, Василь М. Шишковъ, Г-ца Ненова, Д. Доневъ, воененъ капелмайсторъ Черневъ, воененъ капелмайсторъ Касабовъ, архихектъ П. Балтовъ, П. Д. Кършевъ, Д-ръ Игинатовъ, Д-ръ Халачевъ, Никола Д. Соколовъ, Иванъ Копчалийски, М. Радославова, Юрданъ Стояновъ, Св. Р. Радевъ.

п. г.

Предстои въз основа на устава да се започне дейтелностъ. Характерътъ на последната ясно личи отъ целта на дружеството ни.

Тази цель е не само възвишена, но и широка, а сжщо така крайно необходима за днешнитѣ усилни дни.

Точно въ какво ще се прояви дейтелността ни е почти набелязана отъ призванието, специалността и начинанията на отдѣлнитѣ дружествени членове.

Вънъ отъ това, ще имаме проявление на дейтелностъ и по групи, а сжщо така и демонстрации на дружеството, като цѣло.

Ще бжде цѣло щастие, ако нашето дружество се противопостави на страшния недѣгъ на нашето племе — разлагане и взаимни борби — защото едни пишатъ, работятъ и говорятъ, искрено желаейки подобрене въ този животъ, единъ видъ духовно прераждане на хората чрезъ изкуства и просвѣта, а други — спекулиратъ.

Преди всичко, въ собствената си срѣда дружеството ще трѣбва да реализира взаимна почитъ и ценно единение.

Отъ какво, прочее, ще зависи нашата сила и нашето единение?

Точно отъ онзи източникъ, отъ който сж черпили сили нашитѣ дѣди и сами дали чудни подвизи. А този източникъ е цѣлостната народна душа, но не размжтена, както е днесъ, а чиста, кристална, благодатна.

Кжде ще търсимъ тази душа?

Въ преизобилнитѣ паметници около насъ, отъ близко и далечно минало.